

Laidiens: 25.07.1995., Nr. 109

Precizēts 27.07.1995., Latvijas Vēstnesis Nr.111 (394)

Ministru kabineta noteikumi Nr.204

Rīgā 1995.gada 18.jūlijā (prot. nr.38, 1.§)

Noteikumi par Valsts cilvēktiesību biroju

Izdoti Satversmes 81.pantā noteiktajā kārtībā

1.pants. Biroja mērķis un juridiskais statuss

(1) Valsts cilvēktiesību birojs (tālāk tekstā — “birojs”) ir patstāvīga valsts pārvaldes institūcija, kas izveidota, lai veicinātu cilvēka un pilsoņa pamattiesību un pamatbrīvību (tālāk tekstā — “cilvēktiesības”) ievērošanu Latvijas Republikā atbilstīgi starptautiskajām cilvēktiesību normām, Satversmei un konstitucionālajam likumam “Cilvēka un pilsoņa tiesības un pienākumi” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 4./5.nr.). Šo mērķi birojs īsteno, pildot šo noteikumu 3.pantā norādītos uzdevumus.

(2) Birojs ir valsts civiltiestāde, kam ir savs budžets un kas darbojas saskaņā ar šiem noteikumiem. Administratīvi un finansiāli birojs atrodas tieslietu ministra pārraudzībā. Birojs ir juridiska persona.

2.pants. Biroja direktors

(1) Biroju vada direktors, kuru pēc Ministru kabineta ierosinājuma uz četriem gadiem apstiprina Saeima.

(2) Biroja direktors tiek atbrīvots vai atlaists no amata tikai šī panta trešajā un ceturtajā daļā paredzētajos gadījumos.

(3) Biroja direktoru no amata atbrīvo:

- 1) pēc paša vēlēšanās;
- 2) sakarā ar ievēlēšanu vai iecelšanu citā amatā;
- 3) sakarā ar ievēlēšanu politiskas partijas vadībā vai revīzijas struktūrā;
- 4) veselības stāvokļa dēļ.

(4) Biroja direktoru no amata atlaiž:

- 1) ja direktors ir notiesāts un spriedums ir stājies spēkā;
- 2) par tīšu likuma pārkāpumu, kas saistīts ar biroja darbu un izraisījis būtiskas nevēlamas sekas;
- 3) par apkaunojošu nodarījumu, kas nav savienojams ar biroja direktora statusu;

4) par neatbilstību ieņemamajam amatam.

(5) Šī panta trešajā daļā minētajos gadījumos pēc Ministru kabineta priekšlikuma, bet ceturtajā daļā minētajos gadījumos pēc vairāk nekā puses Saeimas locekļu ierosinājuma biroja direktoru no amata atbrīvo vai atlaiž Saeima.

(6) Biroja direktora amatalga tiek pielīdzināta Augstākās tiesas priekšsēdētāja amatalgai.

3.pants. Biroja uzdevumi

Biroja uzdevumi ir šādi:

- 1) sniegt sabiedrībai vispusīgu informāciju par cilvēktiesībām, kā arī veicināt šo tiesību izpratni un atzišanu;
- 2) sniegt sabiedrībai vispusīgu informāciju par Latvijas tiesību aktos paredzētajām iedzīvotāju tiesībām, garantijām un pienākumiem;
- 3) izskatīt jebkuru individuālu sūdzību par cilvēktiesību pārkāpumu;
- 4) pēc savas iniciatīvas noskaidrot iespējamā cilvēktiesību pārkāpuma faktus;
- 5) veikt cilvēktiesību ievērošanas faktiskās situācijas izpēti, it īpaši jomās, kas skar sabiedrības mazaizsargāto grupu (bērnu, personu ar fiziskām vai psihiskām novirzēm un citu iedzīvotāju grupu) intereses;
- 6) veikt pētījumus un izstrādāt programmas, lai veicinātu cilvēktiesību ievērošanu, kā arī koordinēt citu iestāžu, organizāciju un darba grupu sagatavotās programmas cilvēktiesību jomā;
- 7) ne retāk kā reizi gadā sniegt Saeimai un Ministru kabinetam ziņojumus ar ieteikumiem Latvijas tiesību normu pilnveidošanai un citiem pasākumiem, lai novērstu cilvēktiesību pārkāpumus un veicinātu cilvēktiesību ievērošanu, īstenotu nacionālajos likumdošanas aktos noteiktās cilvēktiesības, kā arī pildītu Latvijas saistības attiecībā uz starptautisko tiesību normām;
- 8) rīkot sēdes cilvēktiesību ievērošanas situācijas izskatīšanai un novērtēšanai atsevišķās jomās.

4.pants. Biroja konsultatīvās padomes un darba grupas

- (1) Birojs var veidot konsultatīvas padomes pastāvīgu jautājumu risināšanai un darba grupas atsevišķu projektu izstrādāšanai. Konsultatīvo padomju un darba grupu locekļi var būt arī privātpersonas un nevalstisko organizāciju pārstāvji.
- (2) Konsultatīvo padomju nolikumus un darba grupu uzdevumus apstiprina biroja direktors. Viņš arī ieceļ amatā un atbrīvo konsultatīvo padomju un darba grupu sastāvu.

5.pants. Individuālo sūdzību pieņemšana un izskatīšana

- (1) Biroja direktors izdod instrukciju, kurā noteikta šajos noteikumos minētā individuālo sūdzību pieņemšanas un izskatīšanas kārtība.
- (2) Birojs tiesību aktos noteiktajā kārtībā pieņem un izskata sūdzības par cilvēktiesību pārkāpumiem. Birojs nevar pieņemt un izskatīt sūdzību, ja par tajā norādīto cilvēktiesību pārkāpumu jau ir stājies spēkā tiesas spriedums civillietā, kas taisīts par strīdu starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata, tiesas spriedums krimināllietā vai administratīvajā lietā, kas taisīts pret to pašu personu un par to pašu pārkāpumu, vai arī tiesas izskatīšanā atrodas krimināllieta par to pašu pārkāpumu. Mutiska sūdzība tiek protokolēta, un sūdzības iesniedzējs paraksta protokolu. Ja sūdzība iesniegta par faktu, kas noticis pirms vairāk nekā 12 mēnešiem, birojā ir tiesības šo sūdzību neizskatīt.